

Dr Aleksandr Fieduta

AUTOREFERAT

Ukończyłem studia na Wydziale Filologii Rosyjskiej Grodzieńskiego Uniwersytetu Państwowego im. Janki Kupały w 1986 r. Obroniłem z wyróżnieniem pracę dyplomową (magisterską) „Problem czytelnika w poemacie A. S. Puszkina *Eugeniusz Oniegin*”, napisanej pod kierunkiem dr. Igora Jegorowa. W 1997 r. w Jeleckim Państwowym Instytucie Pedagogicznym obroniłem kandydacką dysertację z dziedziny nauk filologicznych pt. „Problem czytelnika w świadomości twórczej A. S. Puszkina”, napisanej pod kierunkiem prof. Władimira Fiodorowa. Praca została wyróżniona dyplomem Wyższej Komisji Atestacyjnej Federacji Rosyjskiej. Prowadzę aktywną działalność naukową i badawczą jako freelancer. Na podstawie kontraktów wykładam przedmiot „Technologie polityczne” w Europejskim Uniwersytecie Humanistycznym (Wilno, Litwa). Jestem redaktorem naukowego czasopisma «Перекрестки» („Skrzyżowania”) wydawanego przez Europejski Uniwersytet Humanistyczny (2011—2016). Jestem redaktorem naczelnym wydawnictwa «Лимариус» („Limarius”) mającego siedzibę w Mińsku (Białoruś) oraz redaktorem białoruskiego almanachu biograficznego «Асоба і час» („Osoba i czas”), przygotowałem pięć z sześciu tomów periodyku. Ponadto współredaguję serię „Беларуская мемуарная бібліятэка” („Białoruska Biblioteka Wspomnień”), w której ukazało się 14 tomów.

ZAINTERESOWANIA BADAWCZE I OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE

W kręgu moich zainteresowań badawczych znajdują się trzy zasadnicze zagadnienia: obecność czytelnika w świadomości literackiej autora w pierwszej połowie XIX wieku, rosyjsko-białorusko-polskie kontakty literackie pierwszej połowy XIX wieku oraz rosyjska literatura historyczna pierwszego trzydziestolecia XX wieku. Wszystkie tematy mają bezpośrednie odniesienie do tematu mojej uniwersyteckiej pracy dyplomowej: badanie twórczości Aleksandra Puszkina stało się impulsem do pogłębionej analizy jego epoki, w tym wzajemnego oddziaływania kultur narodowych, współistniejących w Imperium Rosyjskim. Kontynuacją tej tematyki stało się zwrócenie uwagi na odzwierciedlenie epoki pierwszej połowy XIX wieku w literaturze XX wieku. Podstawowe wyniki pracy badawczej zostały przedstawione w następujących wydaniach:

1. Praca monograficzna «*Читатель в творческом сознании А.С. Пушкина*» (в соавторстве с Игорем Егоровым). Минск 1999. („Czytelnik w świadomości twórczej A. S. Puszkina” we współautorstwie z Igorem Jegorowym. Mińsk 1999).
2. Praca zbiorowa «*Письма прошедшего времени: Материалы к истории литературы и литературного быта Российской Империи*». Минск 2009. („Listy czasów minionych: Materiały do historii literatury i codzienności literackiej Imperium Rosyjskiego”. Mińsk 2009).
3. Praca zbiorowa «*Сюжеты и комментарии*». Вильнюс 2013. („Motywy i komentarze”. Wilno 2013).

Wszystkie publikacje zostały zauważone w środowisku badaczy literatury rosyjskiej, zrecenzowane na łamach wiodącego branżowego rosyjskiego czasopisma «Новое литературное обозрение» („Nowy Przegląd Literacki”), jak również w naukowych czasopismach Litwy i Łotwy.

Poza tym, prowadzone badania archiwalne, związane z rosyjsko-polskimi kontaktami literackimi pierwszej połowy XIX wieku, zaowocowały wydaniem następujących prac z moimi artykułami wstępnymi i komentarzami:

1. Булгарын Ф.В. *Выбранае*. Укладанне, прадмова, каментарый А. Фядуты. Мінск 2003.
2. «*Вильна 1823 – 1824. Перекрестки памяти*»: И. Лелевель. Новосильцов в Вильне. И.Н. Лобойко. Мои воспоминания / Сост. Федута А.И.; вступ. статьи и комментарии Лавринец П.М., Рейтблат А.И., Федута А.И. Минск 2008.
3. *Поляки в Петербурге в первой половине XIX века* / Составление, подготовка текста воспоминаний О.А. Пржецлавского, предисловие и комментарии А.И. Федуты. Москва 2010.
4. Пшацлаўскі В. *Калейдаскоп успамінаў*. У 2 т. / Уклад., камент., імённы паказальнік А.І. Фядуты. Мінск 2012.
5. Маліноўскі М. *Кніга ўспамінаў* / Укладанне, прадмова, каментары і іменны паказальнік Фядута А.І. Мінск 2014.
6. Мураўёў М.М. *Нататкі пра кіраванне Паўночна-Заходнім краем і пра падаўленне ў ім бунту* / прадм., камент. Аляксандр Фядута. Мінск 2016.

Wymienione prace również wywołały szeroki oddźwięk w środowisku specjalistów i zostały zrecenzowane w czasopismach w Rosji («Неприкосновенный запас»), Białorusi («Полымя»,

«ARCHE», «Архіварыус»), Polsce («Новая Польша», «Pamiętnik Literacki»), Litwy («Літэратура. Літэратūra. Mokslo darbai. Rusistica Vilnensis»), Izraelu («Лехаим»).

Artykuły naukowe i wyniki poszukiwań archiwalnych były prezentowane w czasopiśmie «Philologica» (Rosja), «Respectus Philologicus» (Litwa), «Studia Rossica» (Polska), «Latvijas universitātes raksti» (Łotwa), «Літэратура. Літэратūra. Mokslo darbai. Rusistica Vilnensis» (Litwa), «Новый филологический вестник» (Rosja), «ARCHE» (Białoruś), «Humanitāro zinātņu vēstnesis» (Łotwa), «Славяноведение» (Rosja), «Волинь—Житомирщина» (Ukraina), w wybranych wydawnictwach naukowych uniwersytetów Rosji i Ukrainy, w tematycznych pracach zbiorowych oraz materiałach pokonferencyjnych Litwy, Łotwy, Estonii, Polski, Rosji, Ukrainy, Białorusi.

Wydałem również zbiór materiałów recenzyjnych, poświęconych twórczości wiodących współczesnych białoruskich poetów: *Паэтычны аглядальнік. Партрэты і рэцэнзіі*. Мінск 2006.

Moje zainteresowania naukowe kształtowały się pod wpływem prac Borysa Eichenbauma, Jurija Łotmana, Wadima Wacuro, Natana Eidelmana, Aleksandra Bieleckiego, Michaiła Bachtina, na które zwrócił moją uwagę promotor pracy dyplomowej Igor Jegorow, oraz prac Wolfganga Isera, Stanisława Pigonia, Adama Maldzisa. Sporo wyniosłem z osobistych kontaktów z Siergiejem Fomiczewym, Michaiłem Stroganowym, Władimirem Fiedorowym, Michaiłem Girszmanem. Podstawowa problematyka moich zainteresowań naukowych koncentrowała się na roli czytelnika w literackiej świadomości rosyjskich pisarzy pierwszej połowy XIX wieku. Wątek ten był dogłębnie analizowany w referatach, prezentowanych na konferencjach międzynarodowych od roku 1998 oraz w publikowanych artykułach.

Podstawowe wyniki badań na dany temat zostały przedstawione w pracy monograficznej *«Кто б ни был ты, о мой читатель...»: Проблема читателя в литературе пушкинской эпохи*. Мінск 2015. („Kimkolwiek jesteś, czytelniku...” *Problem czytelnika w literaturze epoki Puszkina*. Mińsk 2015).

W kandydackiej pracy (doktoracie) rozważałem ewolucję wyobrażeń o czytelniku w świadomości jednego z ważniejszych autorów epoki kulturowej romantyzmu rosyjskiego pierwszej połowy XIX wieku, Aleksandra Puszkina. Natomiast w przedstawionej do rozpatrzenia przed komisją habilitacyjną monografii rozważałem sposób, w jaki kształtowały się wyobrażenia o czytelniku w świadomości pisarzy, podejmujących odmienne gatunki literackie, w różnym stopniu

rozpoznawalnych i popularnych. Monografia stanowi zatem próbę badania historii wyobrażeń o roli czytelnika w świadomości autora epoki puszkiniowskiej w literaturze rosyjskiej.

Pierwsza część rozprawy zawiera analizę wyobrażeń o czytelniku w świadomości autorów, ukształtowanych przed 14 grudnia 1825 roku, czyli przed powstaniem dekabrystów. Punkt wyjściowy w tym przypadku stanowi działalność literacka Nikołaja Karamzina, którą pokazano w ujęciu ewolucyjnym. Na początkowym etapie swojej drogi twórczej Karamzin odpowiadał raczej na oczekiwania czytelnicze, natomiast po ukazaniu się jego pracy «Письма русского путешественника» („Listy podróżnika rosyjskiego”) można już mówić o jego samodzielnych, świadomych próbach realizacji oświeceniowego programu literackiego, próbach sterowania opinią odbiorców. Można uznać, że Karamzin ukształtował tę grupę czytelniczą, która stanie się głównym adresatem i docelowym audytorium dla całej klasycznej literatury rosyjskiej. Jednocześnie próba zmiany wizerunku autorskiego w świadomości tej warstwy – przejścia od pisarza-beletrysty do pisarza historiografa – wywołała konflikt pomiędzy Karamzinem i publicznością. Można przyjąć, że to pierwsza poważna konfrontacja między autorem i jego czytelnikami, która w nieco zmodyfikowanej formie będzie powtarzać się za każdym razem, gdy nowy autor, który odniósł sukces w kształtowaniu własnego kręgu czytelników, będzie próbował zmieniać się, a przez to niejako zdradzać jego oczekiwaniom.

W takim ujęciu najbardziej rozpoznawalne jest konstruowanie wirtualnego czytelnika w świadomości Wasilija Żukowskiego i Jewgienija Boratynskiego. Na strategię autorską obu poetów wpłynęły tragiczne wydarzenia początkowych etapów ich życia. W przypadku Wasilija Żukowskiego status osoby urodzonej z nieprawego łoża oraz nieszczęśliwa miłość w znacznym stopniu określiły jego pragnienie samotności, zamykanie świata wewnętrznego przed szerszą publicznością. Dziecięcy wybryk, który stał się przyczyną przymusowej służby wojskowej, nieświadomie doprowadził Jewgienija Boratynskiego do braku zaufania wobec masowego czytelnika. W późniejszych latach Żukowski, który podczas wojen napoleońskich zdobył w Imperium rozgłos dzięki poematowi patriotycznemu «Певец во стане русских воинов» („Piewca wśród żołnierzy ruskich”), świadomie pracował nad zawężeniem swego audytorium czytelniczego, ograniczając się do nielicznego kręgu bliskich przyjaciół. Boratynski natomiast adresował swoją twórczość do "czytelnika opatrnościowego", który może ją zrozumieć po śmierci poety. Świadoma rezygnacja z szerokiego audytorium jako wybór literacki i autorska strategia charakteryzuje obu poetów w odróżnieniu od ich starszego rówieśnika księcia Iwana Dołhorukiego, który od samego

początku zadowalał się posiadaniem prywatnego kręgu przyjaciół, do których adresował swoje utwory.

Podobną strategię, bez względu na odmienne poglądy i autorski temperament, obierały także inni literaci, np. członek literackiego kręgu archaistów, Paweł Katienin, nie tylko świadomie rezygnował z dostosowywania się do gustów masowej publiczności, ale podjął próbę ich modyfikacji, która zakończyła się porażką. Swoje poglądy prezentował w artykułach swojego zwolennika, Nikołaja Bachtina. Podobnie książę Piotr Wiaziemski, który reprezentował dominujący w pierwszej połowie XIX wieku ruch literacki, romantyzm, już w połowie tego stulecia znalazł się w literackiej izolacji, stąd odwoływał się do literackich autorytetów minionej epoki. Przez nowe pokolenia czytelników odbierany był jako pisarz-anachronista, możemy zatem mówić o retrospektywnym nastawieniu na audytorium-adresata.

Ruchy społeczne wpłynęły na szczególną aktualność problemu audytorium czytelniczego w świadomości autorów. Audytorium czytelnicze znacząco poszerzyło się w czasie inwazji na Rosję w 1812 roku, co staje się wyraźnie zauważalnym na przykładzie tekstów publicystycznych, których różnorodność gatunkowa waha się od manifestu cesarskiego do historycznej anegdoty. Okazało się, że archaiści Aleksander Szyszkow i Fiodor Rostopczyn oraz karamziniści Gawriił Gierakow i Piotr Szalikow w takim samym stopniu byli zaniepokojeni koniecznością nawiązania kontaktu z szeroką publicznością. Jednocześnie uważali oni, że zwycięstwo nad wrogiem zależy od wzrostu nastrojów patriotycznych. Podobna sytuacja powtórzyła się w okresie działania pierwszych organizacji dekabrystów, którzy w swojej działalności literackiej szeroko wykorzystywali doświadczenie publicystów 1812 roku. Dla dekabrystów przy tym wychowanie nowego czytelnika stało się warunkiem koniecznym transformacji społeczeństwa.

Najważniejszym autorem tego okresu był Aleksander Puszkina. O tej ocenie świadczy nie tylko jego talent literacki, lecz również zmianą wobec czytelnika, która zaszła w jego świadomości. Jak to już ustaliłem w rozprawie doktorskiej, Puszkina przechodził przez wiele etapów swojego odniesienia wobec czytelnika: od absolutnego zaufania w młodości do konfliktów i konfrontacji w ostatnim okresie życia. Kluczem do zrozumienia tej ewolucji stał się poemat „Eugeniusz Oniegin”, w którym to nastawienie na czytelnika nabiera cech polifonii: autor jednocześnie słucha głosów kilku czytelników, często skonfliktowanych między sobą, stara się uwzględnić ich punkty widzenia w trakcie pracy nad poematem, która zajęła około siedmiu lat.

Poprzednio uważałem, że konflikt Puszkina z publicznością był wynikiem jakościowej zmiany jego własnego kręgu czytelników: klęska dekabrystów doprowadziła do odsunięcia od procesu literackiego niektórych - wcześniej wpływających na Puszkina - grup oraz do rewizji stanowisk innych kręgów czytelniczych. Badając twórczość innych autorów epoki oraz odtwarzając ich nastawienie wobec recepcji czytelniczej, doszedłem do wniosku, iż ogólnie rzecz biorąc ta część publiczności, do której adresował swoją twórczość Puszkina, została pokonana w walce o wpływy literackie. Docelowa publiczność utworów puszkiniowskich znalazła się w mniejszości po części w wyniku państwowej polityki kulturalnej, po części zaś w wyniku liczbowego wzrostu czytelników. Puszkina natomiast został zmuszony do ustąpienia z pozycji lidera na rzecz takich poetów, jak Władimir Benedyktow.

Te prawidłowości były związane m.in. ze zmianami infrastruktury procesu literackiego, co stało się przedmiotem rozważań w kolejnej części monografii. Okres przed 1826 rokiem można scharakteryzować jako czas dominacji salonów i kółek literackich. Po 1826 roku natomiast dla każdej grupy autorów nabierała znaczenia współpraca z czasopismami, które stanowiły nie tylko forum wypowiedzi na tematy społecznie i estetycznie, lecz również promowały książki, dzięki działom recenzyjnym. Szczególną rolę w tej sytuacji odgrywali redaktor czasopisma i krytyk literacki, często te funkcje pełniła ta sama osoba.

Te ustalenia stały się podstawą rozważań w następnej, drugiej części monografii. Poświęciłem ją na rozpatrywanie różnych strategii najaktywniejszych pisarzy drugiej ćwierci XIX wieku, którzy jednocześnie byli powiązani z dziennikarstwem. Należeli do nich redaktor czasopisma „Moskowskij Tielegraf” Nikołaj Polewoj, redaktor gazety „Siewiernaja Pczela” Tadeusz Bułharyn oraz redaktor czasopisma „Biblioteka dla cztienija” Józef Sękowski. Każdy w sobie właściwy sposób traktował audytorium czytelnicze. Dla Polewoja był to odbiorca uniwersytecki, którego należało kształcić. Dla Bułharyna publiczność to klient, z którego zdaniem należy się liczyć, by uzyskać należną zapłatę. Dla Sękowskiego zaś czytelnik staje się przedmiotem ciągłych kpín, który akceptuje taki stosunek, odnosząc go do innych, a nie do siebie. Wymienione strategie przynosiły autorom-dziennikarzom masowy sukces oraz określiły ich miejsce w procesie literackim, aktualne do czasu, aż zmieniło się audytorium czytelnicze i zaczął dominować nowy czytelnik. Ten odbiorca już nie był zainteresowany zdobywaniem nowej wiedzy lub prostym zaspokojeniem swoich potrzeb. Najpełniej poglądy tego nowego czytelnika wyraził krytyk Wissarion Bielinski. W jego artykułach kształtowała się nowa konwencja wzajemnych stosunków autora i czytelnika, w której

najistotniejsze stawało się społeczne znaczenie literatury oraz realistyczne odzwierciedlenie kwestii publicznych, istniejących w rosyjskim społeczeństwie.

W tej części monografii omówiłem także przykłady marginalnej pozycji autora w procesie literackim, jak w przypadku znanego niszowego pisarza Aleksandra Orłowa. Ukazałem różnicę między jego literacką samoświadomością i rolą, która sobie wyznaczył wobec swojej publiczności a jego realnym statusem literackim. Oczywiście, nie były identyczne: niski status jego zbiorowego odbiorcy obniżył również status autora, mimo masowych nakładów jego wydań. Orłow przy tym postrzegał siebie jako pisarza rozważającego kwestie nie mniej istotne niż podejmowane przez Bułharyna, zasługującego na nie mniejszy szacunek.

W sytuacji wykluczenia znaleźli się również autorzy, którzy z pewnych przyczyn nie mogli podpisywać utworów własnymi nazwiskami, np. autor popularnej powieści «Семейство Холмских» („Rodzina Chołmskich”) Dmitrij Biegiczew był urzędnikiem państwowym, a dekabrysta Aleksander Bestużew przebywał na zesłaniu, stąd mógł wydawać swoje teksty tylko pod pseudonimem. Autorzy bywali zatem pozbawieni możliwości manifestowania swoich poglądów w bezpośrednim kontakcie z publicznością, stąd tylko na podstawie utworów literackich można próbować odtworzyć wizerunek autorski, który pragnęli zaprezentować czytelnikom.

Trzecia część została poświęcona odrębnym, okazjonalnym przykładom autorskiego nastawienia na odbiór czytelniczy. Wyodrębniłem trzy takie wzory. Pierwszy z nich to nastawienie na audytorium czytelnicze w świadomości dwujęzycznych autorów. Starałem się ustalić, w jaki sposób wybór języka utworu dzieli audytorium czytelnicze, rozważając te sytuacje na przykładzie twórczości Ukraińców Hryhorija Kwitki-Osnowjanenki i Jewhena Hrebinki, Białorusina Wincentego Dunina-Marcinkiewicza, Polaka Józefa Emanuela Przecławskiego. Równocześnie wybór języka wpływa tak na charakter gatunku oraz problematykę tekstu, jak i status autora w procesie literackim. Wybierając język narodowy, Kwitka-Osnowjanenko i Dunin-Marcinkiewicz zapewnili sobie status klasyków narodowych, a znany polski publicysta Przecławski, rezygnując z języka narodowego, nie tylko stał się twórcą marginalnym, lecz faktycznie przez to został wyeliminowany z narodowego procesu literackiego.

Drugi wzór to orientacja na czytelnika w dzienniku. Faktycznie dziennik stanowi najbardziej intymny z ego-dokumentów, ponieważ jego adresatem jest sam autor. Jednak, jak dowodzą tego przykłady, ten gatunek nie wyklucza obecności w świadomości autora „innego”, z myślą o którym autor pisze tekst.

Podobna, chociaż nie identyczna sytuacja kształtuje się również w świadomości autora tekstu wspomnieniowego. W pamiętnikach wyraźniej jest przedstawione zadanie które stawia przed sobą autor. Dzięki temu określa się cechy gatunkowe konkretnego dzieła, jego stylistykę, a także strategię jego rozpowszechniania w środowisku czytelników. Dlatego odbiorca, obecny w świadomości autora pamiętników, nie może być zredukowany do pojęcia „innego”, lecz powinien reprezentować sobą zróżnicowane grupy czytelnicze, charakteryzujące się różnym stopniem bliskości wobec autora oraz różnorodnym zaangażowaniem w zamysły autorskie. Niekiedy autor polemizuje z tymi grupami – co praktycznie nie jest przewidziane w sytuacji nastawienia na czytelnika w notatkach w dzienniku.

UDZIAŁ W KONFERENCJACH MIĘDZYNARODOWYCH

Poczynione przeze mnie obserwacje oraz otrzymane wyniki były omawiane podczas mojego udziału w 53 międzynarodowych i regionalnych konferencjach naukowych, seminariach oraz kolokwium, wśród których dla ostatnich dziesięciu lat można wymienić:

W 2006 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Дневники русских писателей: литературный и исторический контекст*». („Dzienniki pisarzy rosyjskich: kontekst literacki i historyczny”), Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 20-21 maja 2005 r.
2. Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 100. rocznicy urodzin D. S. Lichaczewa, Ryga, Uniwersytet Łotewski, 10-11 luty 2006 r.
3. Międzynarodowe kolokwium «*Опус № 5: Чтение*» („Opus nr 5: Czytanie”), Uniwersytet Wileński, 27-28 kwietnia 2006 r.
4. Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 100. rocznicy urodzin R. R. Gielgardta, Twier, Uniwersytet Twierski, 16-19 października 2006 r.
5. Międzynarodowa konferencja naukowa «*«Липецкий потоп» и пути развития русской литературы: К 200-летию литературного общества «Арзамас»*». („Potop lipiecki” i drogi rozwoju literatury rosyjskiej: Z okazji 200. rocznicy towarzystwa literackiego „Arzamas”). Lipieck, Uniwersytet w Lipiecku, 9-12 listopada 2006 r.
6. «*Образ России в историко-литературном пространстве XIX-XXI веков*», („Obraz Rosji w historycznej i literackiej przestrzeni XIX-XXI stuleci”). Międzynarodową konferencja naukowa, Kursk, 28-30 czerwca 2006 r.

W 2007 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Дневники, письма, записные книжки русских писателей*». („Dzienniki, listy i notatniki pisarzy rosyjskich”), Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 27-28 kwietnia 2007 r.
2. Międzynarodowa konferencja naukowa «*XV Павленковские чтения: Книжное дело в России в XIX - начале XX века*», („XV Pawlenkowskie czytania: Książka w Rosji w XIX – początku XX wieku”), Sankt-Petersburg, Biblioteka Narodowa Rosji, 16-17 października 2007 r.
3. Międzynarodowa konferencja filologiczna z okazji 45-lecia M. I. Szapira. Moskwa, Instytut Kultury Światowej Uniwersytetu Moskiewskiego, Rada Naukowa Rosyjskiej Akademii Nauk do spraw filologii klasycznej, 19-20 października 2007 r.

W 2009 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Время Гоголя: 200 лет назад и ныне*». („Czasy Gogola: 200 lat i obecnie”), Kraków, Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Historii i Filologii Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, 20-22 kwietnia 2009 r.
2. «*Мемуары русских писателей*» („Wspomnienia pisarzy rosyjskich”). Trzecia Międzynarodowa konferencja naukowa. Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 23-24 kwietnia 2009 r..
3. Międzynarodowa konferencja naukowa «*XVI Павленковские чтения: Книжное дело в России в XIX - начале XX века*», („XVI Pawlenkowskie czytania: Książka w Rosji w XIX – początku XX wieku”), Sankt-Petersburg, Biblioteka Narodowa Rosji, 20-22 października 2009 r.

W 2011 roku:

1. *IX Архивные чтения* (IX Czytania Archiwistyczne), Białoruska republikańska konferencja naukowa. Z okazji 80. lecia urodzin G. W. Kisielewa. Mińsk, Białoruskie Państwowe Archiwum Literatury i Sztuki, 11 października 2011 r.
2. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Белые чтения*» („Białe czytania”), Moskwa, Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, 19-22 października 2011 r.

W 2012 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*XVII Славянские чтения*» („XVII Słowiańskie czytania”), Daugavpils, Uniwersytet w Daugavpils, 16-18 maja 2012 r.
2. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Белые чтения*» („Białe czytania”), Moskwa, Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, 18-20 października 2012 r.
3. Międzynarodowa konferencja naukowa z okazji 50-lecia M. I. Szapira «*Язык. Стих. Текст*» („Język. Wiersz. Tekst”). Moskwa, Instytut Językoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, 8-10 listopada 2012 r.
4. Międzynarodowa konferencja naukowa pamięci A. I. Hercena oraz J. Lelewela, Warszawa, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, 19-20 listopada 2012 r.

W 2013 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*II Бриковские чтения: Методология и практика русского формализма*». („II Brikowskie czytania: Metodologia i praktyka rosyjskiego formalizmu”), Moskwa, Moskiewski Państwowy Uniwersytet Druku, 20-23 marca 2013 r.
2. «*Текст и аудитория: Пятые Лотмановские дни в Таллиннском университете*». („Tekst i audytorium: Piąte Łotmanowskie dni na Uniwersytecie w Tallinie”), Tallin, 31 maja – 2 czerwca 2013 r.
3. Międzynarodowa konferencja «*К 150-летию восстания в Латгалии*» („Z okazji 150-lecia powstania w Łatgalii”), Daugavpils, 9 czerwca 2013 r.
4. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Белые чтения*» („Białe czytania”), Moskwa, Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, 17-19 października 2013 r.

W 2014 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Георомантизм: Литература – местность – среда*» („Georomantyzm: Literatura – miejsce – środowisko”), Białystok, Uniwersytet w Białymstoku, 3-4 kwietnia 2014 r.
2. III Międzynarodowa konferencja naukowa pamięci A. B. Bluma, Sankt-Petersburg, Leningradzki państwowy Uniwersytet im. A. S. Puszkina, 27-28 maja 2014 r.
3. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Шестые Лотмановские дни в Таллиннском университете*» („Szóste Łotmanowskie dni na Uniwersytecie w Tallinie”), Tallin, 30 maja – 1 czerwca 2014 r.

4. Międzynarodowa konferencja naukowa «*XII Лотмановские чтения «Семиотика поведения и литературные стратегии»*» (XII Łotmanowskie czytania „Semiotyka zachowania i strategie literackie”), Moskwa, Instytut Wyższych Badań Humanistycznych Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, 23-24 grudnia 2014 r.

W 2015 roku:

1. Międzynarodowa konferencja «*Регион и трансграничная идентичность*» („Region a tożsamość transgraniczna”), Białystok, Uniwersytet w Białymstoku, Komitet Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk, 27-30 maja 2015 r.
2. XXIV Międzynarodowa konferencja naukowa im. prof. Siergieja Burago, Kijów, 22-25 czerwca 2015 r.
3. «*Водные пути: пути жизни, пути культуры*» („Drogi wodne: drogi życia, drogi kultury”) Międzynarodowa konferencja naukowa, Twier, 15-19 września 2015 r.
4. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Пресса в русском историко-литературном процессе*» („Prasa w rosyjskim procesie historycznoliterackim”), Warszawa, Uniwersytet Warszawski, 10-11 grudnia 2015 r.

W 2016 roku:

1. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Польско-русский литературный трансфер: рецепция и переводы*» („Polsko-rosyjski transfer literacki: recepcja i przekłady”), Moskwa, Rosyjska Państwowa Biblioteka Literatury Młodzieżowej, Polska Akademia Nauk – Stacja Naukowa w Moskwie, 25-26 luty 2016 r.
2. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Д.С. Мережковский: литератор, религиозный философ, социальный экспериментатор*» (D. S. Mereżkowski: literat, filozof religijny, eksperymentator społeczny”), Warszawa, Zakład Kulturologii Wschodnioeuropejskiej Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Literatury Bułgarskiej Akademii Nauk, 21-23 kwietnia 2016 r.
3. Międzynarodowa konferencja naukowa «*Николай Карамзин и его время*» („Mikołaj Karamzin i jego czasy”), Warszawa, Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego przy współudziale Państwowego Muzeum - Posiadłości „Ostafjewo – Rosyjski Parnas”, 19-20 maja 2016 r.

4. Międzynarodowe Seminarium Naukowo-Praktyczne *«Россия и Европа (К юбилейным датам Н.М. Карамзина)»* („Rosja i Europa – z okazji dat jubileuszowych M. M. Karamzina”), Siedlce, Uniwersytet w Siedlcach, 23 maja 2016 r.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W latach 2009-2013 prowadziłem wykłady w ramach przedmiotu specjalistycznego „Technologie polityczne” dla studentów programu licencjackiego „Prawo międzynarodowe i politologia” na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego (Wilno).

Jako recenzent uczestniczyłem w obronie pracy doktorskiej Julii Snieżko *«Поэтика нации в текстах Николая Карамзина (1787—1803)»* („Poetyka nacji w tekstach Nikołaja Karamzina (1787—1803)”). Obrona pracy odbyła się 29 listopada 2012 roku na Uniwersytecie Wileńskim; Nauki humanistyczne, filologia (04H).

Również jako recenzent uczestniczyłem w obronie pracy doktorskiej Tatiany Czulickiej *«Нарративы социальной справедливости в условиях недемократического режима: анализ случая Беларуси»* („Narracje sprawiedliwości społecznej w warunkach reżimu niedemokratycznego: analiza przypadku Białorusi”). Obrona pracy odbyła 9 stycznia 2014 roku na Uniwersytecie Wileńskim; Nauki społeczne, socjologia (05 S).

PLANY NAUKOWE

W chwili obecnej jestem uczestnikiem następujących zespołowych projektów naukowych, które będą sfinalizowane już po zakończeniu procedury habilitacyjnej:

Przygotowanie naukowego wydania z komentarzem wspomnień Tadeusza Bułharyna (Faddieja Bułgarina) w rosyjskiej serii książkowej *«Литературные памятники»* (wspólnie z prof. Natalią Akimowa i prof. Abramem Reitblatem)

Opracowanie biografii Tadeusza Bułharyna (Faddieja Bułgarina) (wspólnie z prof. Abramem Reitblatem)

Opracowanie artykułów do informatora encyklopedycznego *«М.Е. Салтыков-Щедрин и его современники»* (kierownik naukowy prof. Eugenia Stroganowa)

Opracowanie artykułu autorskiego *«Павел Шпилевский»*, praca recenzenta 6 tomu słownika encyklopedycznego *«Русские писатели. 1800—1917»*

Indywidualna praca:

«Юзеф Пшецлавский». Praca monograficzna

Wydanie w języku białoruskim z komentarzem wspomnień Antoniego Edwarda Odyńca „Wspomnienia z przeszłości, opowiadane Deotymie” oraz wspomnień Kazimierza Skibińskiego i Józefa Ignacego Kraszewskiego w ramach serii «Белорусская мемуарная библиотека»

Przygotowanie reedycji naukowej teatralnego almanachu Tadeusza Bułharyna (Faddieja Bułgarina) «Русская Талия на 1825 год»

Poza tym, zamierzam przygotować do wydania w 2017 roku cykl artykułów naukowych (następnie – książkę artykułów) pod tytułem «Тексты истории: историческая тематика в русской литературе XX века» („Teksty historii: tematyka historyczna w literaturze rosyjskiej XX wieku”) oraz tom materiałów archiwalnych dotyczących polsko-rosyjskich kontaktów literackich w pierwszej połowie XIX wieku.

